

V Praze 10. prosince 2014

Mgr. Bohuslav Sobotka
předseda vlády České republiky
Úřad vlády České republiky
nábřeží Edvarda Beneše 4
Praha 1 - Malá Strana
PSČ 118 01

Otevřená výzva předsedovi vlády České republiky Mgr. Bohuslavu Sobotkovi

Vážený pane předsedo vlády,

obracíme se na Vás ve věci hromadného pohřebiště politických vězňů a příslušníků II. a III. odboje a dalších osob v Ďáblicích se žádostí o identifikaci a exhumaci ostatků konkrétních osob, jejich důstojného pohřbení a prohlášení tohoto místa za národní kulturní památku.

Na hřbitově v Ďáblicích existují hromadné hroby, do nichž byly podle vyšetřování ministerstva vnitra z roku 1968 ukládány v letech 1943–1961 ostatky zemřelých přivážené z Ústavu soudního lékařství v Praze, patologických a anatomických ústavů v Praze a některými pražskými nemocnicemi. Jedná se o 70 společných hrobů, které mají podobu šachet o rozměru 2 x 5 m a hloubky 2,5 m. Rakve se do nich ukládaly do řady a pak na sebe do čtyř vrstev (poloh) v celkovém počtu čtyřiceti. Protože se v mnoha případech v jedné rakvi nachází více ostatků, je v těchto hromadných hrobech minimálně 2 800 ostatků.

V letech 1943 až 1945 byl zde pohřben doposud neznámý počet československých vlastenců bojujících proti nacistickým okupantům. Patří mezi ně účastníci atentátu na Reinharda Heydricha, kteří hrdinně ukončili svůj život v Resslově ulici.

V letech 1948 až 1961 zde bylo pohřbeno 100 popravených politických vězňů, 44 zemřelých ve výkonu trestu a 46 zemřelých ve vyšetřovací vazbě (všechny údaje se vztahují k věznici Pankrác a opírají se o informaci Kabinetu dokumentace a historie vězeňské služby ČR). Vedle těchto obětí komunistických zločinů byl zde uložen zatím neprozkoumaný počet obětí, které nezemřely v pankrácké vězeňské nemocnici (například nedávno patrně exhumované ostatky P. Josefa Toufara) či ostatky dětí narozené vězeňkyním.

Tuto otevřenou výzvu Vám, pane předsedo, adresujeme 10. prosince 2014, kdy si připomínáme Den lidských práv na počest přijetí Všeobecné deklarace lidských práv Valným shromážděním OSN v roce 1948. Obracíme se na Vás v období pětadvacátého výročí pádu komunistického režimu s žádostí, aby nebyly zapomenuty oběti zločinů nacistické a komunistické zlovůle. V Ďáblicích leží ostatky hrdinů, kteří obětovali v boji za svobodu to nejvyšší – své životy. Žádáme, aby byly jejich ostatky exhumovány, identifikovány a zločiny vyšetřeny příslušnými orgány. Je odpovědností demokratického státu, aby osudy politických vězňů a příslušníků II. a III. odboje, jejichž ostatky leží v Ďáblicích, neupadly v zapomnění. Tato odpovědnost je popsána v zákoně č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu.

Žádáme Vás, pane předsedo, aby vláda České republiky také současně prohlásila svým usnesením příslušnou část hřbitova v Ďáblicích národní kulturní památkou pod názvem Čestné pohřebiště popravených a umučených politických vězňů a příslušníků II. a III. odboje. Podobný statut by podle našeho přesvědčení měla získat i další hromadná pohřebiště, kde jsou uloženy ostatky či popel politických vězňů a příslušníků II. a III. odboje. Takovým místem je například původně tajné pohřebiště politických vězňů v Praze – Motole, kde příslušníci komunistického ministerstva vnitra v letech 1958–1965 uložili a vysypali desítky uren s popelem popravených či zemřelých politických vězňů. Do hromadných hrobů byly ostatky či popel politických vězňů ukládány podle archivní dokumentace také u strašnického krematoria, na hřbitově v Jáchymově, Příbrami, Brně či uvnitř některých věznic. Pokusy o důsledné vyšetření těchto zločinů nebyly po roce 1989 doposud úspěšné a stále čekají na objasnění.

Děkujeme Vám, pane předsedo, že se budete společně s celou vládou naší výzvou zabývat.

Sdružení bývalých politických vězňů ČR, Ladislav Bergmann, předseda

Konfederace politických vězňů ČR, MUDr. Naděžda Kavalírová, předsedkyně

Centrum pro dokumentaci totalitních režimů, Mgr. Peter Rendek, výkonný ředitel

Platforma evropské paměti a svědomí, Mgr. Neela Winkelmannová, Ph.D., výkonná ředitelka

